

eul_wid: fge-ac

Ἰσαῖος ὁ ῥήτωρ · Isaeus the Orator

On the Lot of the Covetous

Περὶ τοῦ Φιλοκτῆμονος κλήρου

Period: Κλασική Classical

Dialect: Ἀττική Attic

Domain: Ῥητορική Oratory

Format: Λόγος Oration

- Or6 1 Ὅτι μὲν, ὧ ἄνδρες, πάντων οἰκειότατα <τυγχάνω> χρώμενος Φανοστράτῳ τε καὶ Χαιρεστράτῳ τουτῷ, τοὺς πολλοὺς οἶμαι ὑμῶν εἰδέναι, τοῖς δὲ μὴ εἰδόσιν ἱκανὸν ἔρω τεκμήριον· ὅτε γὰρ εἰς Σικελίαν ἐξέπλει τριηραρχῶν Φανόστρατος, διὰ τὸ πρότερον αὐτὸς ἐκπεπλευκέναι προήδειν πάντας τοὺς ἐσομένους κινδύνους, ὅμως δὲ δεομένων τούτων καὶ συνεξέπλευσα καὶ συνεδυστύχησα καὶ ἐάλωμεν εἰς τοὺς πολεμίους. Ἀποπον δὴ εἰ ἐκεῖνα μὲν προδῆλων ὄντων τῶν κινδύνων ὅμως διὰ τὸ χρῆσθαι τούτοις καὶ φίλους νομίζειν ὑπέμενον, νῦν δὲ οὐ πειρώμην συνειπεῖν ἐξ ὧν ὑμεῖς τε τὰ εὖορκα ψηφιεῖσθε καὶ τούτοις τὰ δίκαια γενήσεται. ^[5]
- Or6 2 Δέομαι οὖν ὑμῶν συγγνώμην τε ἔχειν καὶ μετ' εὐνοίας ἀκροάσασθαι· ὁ γὰρ ἀγὼν οὐ μικρὸς αὐτοῖς, ἀλλὰ περὶ τῶν μεγίστων. Φιλοκτῆμων γὰρ ὁ Κηφισιεὺς φίλος ἦν Χαιρεστράτῳ τουτῷ· δούς δὲ τὰ ἑαυτοῦ καὶ ὑὸν αὐτὸν ποιησάμενος ἐτελεύτησεν.
- Or6 3 Λαχόντος δὲ τοῦ Χαιρεστράτου κατὰ τὸν νόμον τοῦ κλήρου, ἐξὸν ἀμφισβητῆσαι Ἀθηναίων τῷ βουλομένῳ καὶ εὐθυδικίᾳ εἰσελθόντι εἰς ὑμᾶς, εἰ φαίνοιτο δικαιότερα λέγων, ἔχειν τὸν κλῆρον, διεμαρτύρησεν Ἀνδροκλῆς οὕτοσί μὴ ἐπίδικον εἶναι τὸν κλῆρον, ἀποστερῶν τοῦτον τῆς ἀμφισβητήσεως καὶ ὑμᾶς τοῦ κυρίου γενέσθαι ὄντινα δεῖ κληρονόμον καταστήσασθαι τῶν Φιλοκτῆμονος καὶ ἐν μιᾷ ψήφῳ καὶ ἐνὶ ἀγῶνι οἴεται ἀδελφούς καταστήσειν ἐκείνῳ τοὺς οὐδὲν προσήκοντας καὶ τὸν κλῆρον ἀνεπίδικον ἔχειν αὐτὸς καὶ τῆς ἀδελφῆς τῆς ἐκείνου κύριος γενήσεσθαι καὶ τὴν διαθήκην ἄκυρον ποιήσειν. ^[5]
- Or6 5 Πολλῶν δὲ καὶ δεινῶν ὄντων ἃ διαμεμαρτύρηκεν Ἀνδροκλῆς, τοῦτ' αὐτὸ πρῶτον ἐπιδείξω ὑμῖν, ὡς διέθετο καὶ ἐποίησατο ὑὸν τουτονὶ Χαιρέστρατον. Ἐπειδὴ γὰρ τῷ Φιλοκτῆμονι ἐκ μὲν τῆς γυναικὸς ἥ συνώκει οὐκ ἦν παιδίον οὐδέν, πολέμου δ' ὄντος ἐκινδύνευε καὶ ἱππεὺς στρατευόμενος καὶ τριηραρχος πολλάκις ἐκπλέων, ἔδοξεν αὐτῷ διαθέσθαι τὰ αὐτοῦ, μὴ ἔρημον καταλίπει τὸν οἶκον, εἴ τι πάθοι. Τῷ μὲν οὖν ἀδελφῷ αὐτῷ ὧ περ ἐγενέσθην ἄμφω ἄπαιδε ἐτελευτησάτην· τοῖν δὲ ἀδελφαῖν τῇ μὲν ἐτέρᾳ, ἥ [ὁ] Χαιρέας συνώκει, οὐκ ἦν ἄρρεν παιδίον οὐδὲ ἐγένετο πολλὰ ἔτη συνοικούση, ἐκ δὲ τῆς ἐτέρας, ἥ συνώκει Φανόστρατος οὕτοσί, ἥστην ὑεῖ δύο. ^[5]
- Or6 6 Τούτων τὸν πρεσβύτερον τουτονὶ Χαιρέστρατον ἐποίησατο ὑόν. Καὶ ἔγραψεν οὕτως ἐν διαθήκῃ, εἰ μὴ γένοιτο αὐτῷ παιδίον ἐκ τῆς γυναικὸς, τοῦτον κληρονομεῖν τῶν ἑαυτοῦ.
- Or6 7

Καὶ τὴν διαθήκην κατέθετο παρὰ τῷ κηδεστῇ Χαιρέα, τῷ τὴν ἐτέραν αὐτοῦ ἀδελφὴν ἔχοντι. Καὶ ὑμῖν ἢ τε διαθήκη αὕτη ἀναγνωσθήσεται καὶ οἱ παραγενόμενοι μαρτυρήσουσι. Καί μοι ἀνάγνωθι. Διαθήκη η . <Μάρτυρες> Ὡς μὲν διέθετο καὶ ἐφ' οἷς ἐποίησατο ὁὖν τοῦτον, ἀκηκόατε· ὡς δ' ἐξὸν αὐτῷ ταῦτ' ἔπραξεν, ὅθεν δικαιοτάτα ἡγοῦμαι τὰ τοιαῦτ' εἶναι μανθάνειν, τοῦτον ὑμῖν αὐτὸν || παρέξομαι τὸν νόμον. ^[5]

Or6 8 Καί μοι ἀνάγνωθι. Νόμος Οὐτοσί ὁ νόμος, ὃ ἄνδρες, κοινὸς ἅπασι κεῖται, ἐξεῖναι τὰ ἑαυτοῦ διαθέσθαι, ἐὰν μὴ παῖδες ὥσι γνήσιοι ἄρρενες, ἐὰν μὴ ἄρα μανεῖς ἢ ὑπὸ γήρωσ ἢ δι' ἄλλο τι τῶν ἐν τῷ νόμῳ παρανοῶν διαθῇται. ^[5]

Or6 9 Ὅτι δ' οὐδενὶ τούτων ἔνοχος ἦν Φιλοκτῆμων, βραχέα εἰπὼν δηλώσω ὑμῖν· ὅστις γὰρ καὶ ἕως ἔζη τοιοῦτον πολίτην ἑαυτὸν παρεῖχεν ὥστε διὰ τὸ ὑφ' ὑμῶν τιμᾶσθαι ἄρχειν ἀξιοῦσθαι, καὶ ἐτελεύτησε μαχόμενος τοῖς πολεμίοις, πῶς ἂν τις τοῦτον τολμήσειεν εἰπεῖν ὡς οὐκ εὖ ἐφρόνει; Ὅτι μὲν οὖν διέθετο καὶ ἐποίησατο εὖ φρονῶν, ἐξὸν αὐτῷ, ἀποδέδεικται ὑμῖν, ὥστε κατὰ μὲν τοῦτο ψευδῇ μεμαρτυρηκὼς Ἀνδροκλῆς ἀποδέδεικται· ἐπειδὴ δὲ προσδιαμεμαρτύρηκεν [ὡς] ὁὖν εἶναι γνήσιον Εὐκτῆμονος τοῦτον, καὶ ταῦτ' ἀποδείξω ψευδῇ ὄντα. ^[5]

Or6 10 Εὐκτῆμονι γάρ, ὃ ἄνδρες, τῷ Φιλοκτῆμονος πατρί, τοὺς μὲν ὄντως γενομένους παῖδας, Φιλοκτῆμονα καὶ Ἐργαμένην καὶ Ἠγήμονα καὶ δύο θυγατέρας, καὶ τὴν μητέρα αὐτῶν, ἦν ἔγνημεν ὁ Εὐκτῆμων, Μειξιάδου Κηφισιῶς θυγατέρα, πάντες οἱ προσήκοντες ἴσασι καὶ οἱ φράτερες καὶ τῶν δημοτῶν οἱ πολλοί, καὶ μαρτυρήσουσιν ὑμῖν· ὅτι δ' [οὐδ'] ἄλλην τινὰ ἔγνημε γυναικα, ἐξ ἧστινος οἶδε αὐτῷ ἐγένοντο, οὐδεὶς τὸ παράπαν οἶδεν οὐδ' ἤκουσε πώποτε ζώντος Εὐκτῆμονος. ^[10]

Or6 11 Καίτοι τούτους εἰκὸς πιστοτάτους εἶναι νομίζουν μάρτυρας· τοὺς γὰρ οἰκείους εἰδέναι προσήκει τὰ τοιαῦτα. Καί μοι τούτους κάλει πρῶτον καὶ τὰς μαρτυρίας ἀνάγνωθι. Μαρτυρίαι Ἔτι τοίνυν καὶ τοὺς ἀντιδίκους ἐπιδείξω ἔργῳ ὑμῖν ταῦτα μεμαρτυρηκότας. ^[5]

Or6 12 Ὅτε γὰρ αἱ ἀνακρίσεις ἦσαν πρὸς τῷ ἄρχοντι καὶ οὗτοι παρακατέβαλον ὡς ὑπὲρ γνησίων τῶνδ' Εὐκτῆμονος ὄντων, ἐρωτώμενοι ὑφ' ἡμῶν τίς εἴη αὐτῶν μήτηρ καὶ ὅτου θυγάτηρ, οὐκ εἶχον ἀποδεῖξαι, διαμαρτυρομένων ἡμῶν καὶ τοῦ ἄρχοντος κελεύοντος ἀποκρίνασθαι κατὰ τὸν νόμον. <Καίτοι δεινόν> , ὃ ἄνδρες, ἀμφισβητεῖν μὲν ὡς ὑπὲρ γνησίων καὶ διαμαρτυρεῖν, μητέρα δὲ ἣτις ἦν μὴ ἔχειν ἀποδεῖξαι μηδὲ προσήκοντα αὐτοῖς μηδένα. Ἀλλὰ τότε μὲν Λημνίαν σκηψάμενοι ταύτην, ἀναβολὴν ἐποίησαντο. ^[10]

Or6 13 Τὸ δ' ὕστερον ἦκοντες εἰς τὴν ἀνάκρισιν, πρὶν καὶ τίνα ἐρέσθαι, εὐθὺς ἔλεγον ὅτι Καλλίππη μήτηρ, αὕτη δ' εἴη Πιστοξένου θυγάτηρ, ὡς ἐξαρκέσον εἰ ὄνομα μόνον πορίσαιντο τὸν Πιστόξενον. Ἐρομένων δ' ἡμῶν ὅστις εἴη καὶ εἰ ζῇ ἢ μή, ἐν Σικελίᾳ ἔφασαν ἀποθανεῖν στρατευόμενον, καταλιπόντα ταύτην θυγατέρα παρὰ τῷ Εὐκτῆμονι, ἐξ ἐπιτροπευομένης δὲ τούτῳ γενέσθαι, πρᾶγμα πλάττοντες ἀναιδεῖα ὑπερβάλλον καὶ οὐδὲ γενόμενον, ὡς ἐγὼ ὑμῖν ἀποφανῶ ἐκ τούτων πρῶτον ὧν αὐτοὶ ἀπεκρίναντο. Τῇ μὲν γὰρ στρατιᾷ, ἀφ' οὗ ἐξέπλευσεν εἰς Σικελίαν, ἥδη ἐστὶ δύο καὶ πεντήκοντα ἔτη, ἀπὸ Ἀριμνήστου ἄρχοντος, τῷ δὲ πρεσβυτέρῳ τούτων, ὧν φασιν ἐκ τῆς Καλλίππης καὶ τοῦ Εὐκτῆμονος εἶναι, οὐπω ὑπὲρ εἴκοσιν ἔτη. ^[5]

Or6 14 Ἀφελόντι οὖν ταῦτα ἀπὸ τῶν ἐν Σικελίᾳ ὑπολείπεται πλείῳ ἢ τριάκοντα ἔτη· ὥστ' οὗτ' ἐπιτροπεύεσθαι προσήκε τὴν Καλλίππην ἔτι, τριακοντοῦτίν γε οὔσαν, οὔτε ἀνέκδοτον καὶ ἄπαιδα εἶναι, ἀλλὰ πάνυ πάλαι συνοικεῖν, ἢ ἐγγυηθεῖσαν κατὰ <τὸν> νόμον ἢ ἐπιδικασθεῖσαν. Ἔτι δὲ καὶ γιγνώσκεσθαι αὐτὴν ὑπὸ τῶν Εὐκτῆμονος οἰκείων ἀναγκαῖον ἦν καὶ ὑπὸ τῶν οἰκετῶν, εἴ περ γε συνώκησεν ἐκείνῳ ἢ διητήθη τοσοῦτον χρόνον ἐν τῇ οἰκίᾳ. ^[10]

Or6 15 Τὰ γὰρ τοιαῦτα οὐκ εἰς τὴν ἀνάκρισιν μόνον δεῖ πορίζεσθαι ὀνόματα, ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ γεγονότα φαίνεσθαι καὶ ὑπὸ τῶν προσηκόντων καταμαρτυρεῖσθαι. Ἀποδεῖξαι τοίνυν ἡμῶν

κελεύοντων ὅστις οἶδε τῶν Εὐκτῆμονος οἰκείων ἢ συνοικήσασαν ἐκείνῳ τινά, [ἢ] τὴν Καλλίππην, <ἢ> ἐπιτροπευομένην, καὶ παρὰ τῶν ὄντων <ἡμῖν> θεραπεύοντων τὸν ἔλεγχον ποιεῖσθαι, ἢ εἴ τις τῶν παρ' αὐτοῖς οἰκετῶν φάσκοι ταῦτα εἰδέναι, ἡμῖν παραδοῦναι, οὔτε λαβεῖν ἠθέλησαν οὔθ' ἡμῖν || παραδοῦναι. ^[5]

Or6 16 Καὶ μοι λαβὲ τὴν τ' ἀπόκρισιν αὐτῶν καὶ τὰς ἡμετέρας μαρτυρίας καὶ προκλήσεις. Ἀπόκρισις .
Μαρτυρία ι . Προκλήσεις Οὗτοι μὲν τοίνυν τοιοῦτο πρᾶγμα ἔφυγον· ἐγὼ δ' ὑμῖν ἐπιδείξω καὶ ὅθεν εἰσὶ καὶ οἵτινες οὓς γνησίους διεμαρτύρησαν εἶναι καὶ κληρονόμους ζητοῦσι καταστήσαι τῶν Εὐκτῆμονος. ^[10]

Or6 17 Ἵσως μὲν ἐστὶν ἀηδὲς Φανοστράτῳ, ὧ ἄνδρες, τὰς Εὐκτῆμονος συμφορὰς φανερὰς καθεστάναι· ὀλίγα δ' ἀναγκαῖον ῥηθῆναι, ἵν' ὑμεῖς τὴν ἀλήθειαν εἰδότες ῥᾶον τὰ δίκαια ψηφίσθητε. Εὐκτῆμων μὲν γὰρ ἐβίω ἔτη ἕξ καὶ ἑνενήκοντα, τούτου δὲ τοῦ χρόνου τὸν μὲν πλεῖστον ἐδόκει εὐδαίμων εἶναι—καὶ γὰρ οὐσία ἦν οὐκ ὀλίγη αὐτῷ καὶ παῖδες καὶ γυνή, καὶ τᾶλλ' ἐπιεικῶς ὑπὸ τῷ—ἐπὶ γήρῳ δὲ αὐτῷ συμφορὰ ἐγένετο οὐ μικρά, ἢ ἐκείνου πᾶσαν τὴν οἰκίαν ἐλυμήνατο καὶ χρήματα πολλὰ διώλεσε καὶ αὐτὸν τοῖς οἰκειοτάτοις εἰς διαφορὰν κατέστησεν. ^[5]

Or6 19 Ὅθεν δὲ καὶ ὅπως ταῦτ' ἐγένετο, ὥς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων δηλώσω. Ἀπελευθέρῃ ἦν αὐτοῦ, ὧ ἄνδρες, ἢ ἐναυκλήρῃ συνοικίαν ἐν Πειραιεῖ αὐτοῦ καὶ παιδίσκας ἔτρεφε. Τούτων μίαν ἐκτήσατο ἢ ὄνομα ἦν Ἀλκή, ἦν καὶ ὑμῶν οἶμαι πολλοὺς εἰδέναι. Αὕτη δὲ ἡ Ἀλκή ὠνηθεῖσα πολλὰ μὲν ἔτη καθῆστο ἐν οἰκίᾳ, ἤδη δὲ πρεσβύτερα οὔσα ἀπὸ μὲν τοῦ οἰκήματος ἀνίσταται, διαιτωμένη δὲ αὐτῇ ἐν τῇ συνοικίᾳ συνῆν ἄνθρωπος ἀπελεύθερος —Δίων ὄνομα αὐτῷ—ἕξ οὗ ἔφη ἐκείνη τούτους γεγονέναι· καὶ ἔθρεψεν αὐτοὺς ὁ Δίων ὥς ὄντας ἑαυτοῦ. ^[5]

Or6 20 Χρόνῳ δὲ ὕστερον ὁ μὲν Δίων ζημίαν εἰργασμένος καὶ δείσας ὑπὲρ αὐτοῦ ὑπεχώρησεν εἰς Σικυῶνα· τὴν δ' ἄνθρωπον ταύτην, τὴν Ἀλκήν, καθίστησιν Εὐκτῆμων ἐπιμελεῖσθαι τῆς ἐν Κεραμεικῇ συνοικίας, τῆς παρὰ τὴν πυλίδαν, οὗ ὁ οἶκος ὦνιος. Κατοικισθεῖσα δ' ἐνταυθοὶ πολλῶν καὶ κακῶν ἤρξεν, ὧ ἄνδρες. ^[5]

Or6 21 Φοιτῶν γὰρ ὁ Εὐκτῆμων ἐπὶ τὸ ἐνοίκιον ἐκάστοτε, τὰ πολλὰ διέτριβεν ἐν τῇ συνοικίᾳ, ἐνίστε δὲ καὶ ἐσιτεῖτο μετὰ τῆς ἀνθρώπου, καταλιπὼν καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας καὶ τὴν οἰκίαν ἦν ὥκει. Χαλεπῶς δὲ φερούσης τῆς γυναικὸς καὶ τῶν ὑέων οὐχ ὅπως ἐπαύσατο, ἀλλὰ τελευτῶν παντελῶς διητᾶτο ἐκεῖ καὶ οὕτω διετέθη εἶθ' ὑπὸ φαρμάκων εἶθ' ὑπὸ νόσου εἶθ' ὑπ' ἄλλου τινός, ὥστε ἐπέισθη ὑπ' αὐτῆς τὸν πρεσβύτερον τοῖν παιδῶν εἰσαγαγεῖν εἰς τοὺς φράτερας ἐπὶ τῷ αὐτοῦ ὀνόματι. Ἐπειδὴ δὲ οὔθ' ὁ υἱὸς αὐτῷ Φιλοκτῆμων συνεχώρει οὔθ' οἱ φράτερες εἰσεδέξαντο, ἀλλ' ἀπηνέχθη τὸ κούρειον, ὀργιζόμενος ὁ Εὐκτῆμων τῷ υἱεὶ καὶ ἐπηρεάζειν βουλόμενος ἐγγυᾶται γυναῖκα Δημοκράτους τοῦ Ἀφιδναίου ἀδελφῆν, ὥς ἐκ ταύτης παῖδας ἀποφανῶν καὶ εἰσποίησιν εἰς τὸν οἶκον, εἰ μὴ συγχωροίη τοῦτον ἑὼν εἰσαχθῆναι. ^[5]

Or6 23 Εἰδότες δ' οἱ ἀναγκαῖοι ὅτι ἐξ ἐκείνου μὲν οὐκ ἂν ἔτι γένοιτο παῖδες ταύτην τὴν ἡλικίαν ἔχοντος, φανήσονται δ' ἄλλῳ τινὶ τρόπῳ, καὶ ἐκ τούτων ἔσονται ἔτι μείζους διαφοραί, ἔπειθον, ὧ ἄνδρες, τὸν Φιλοκτῆμονα ἑᾶσαι εἰσαγαγεῖν τοῦτον τὸν παῖδα ἐφ' οἷς ἐζήτει ὁ Εὐκτῆμων, χωρίον ἐν δόντα. Καὶ ὁ Φιλοκτῆμων, αἰσχυρόμενος μὲν ἐπὶ τῇ τοῦ πατρὸς ἀνοίᾳ, ἀπορῶν δ' ὅτι χρῆσαιτο τῷ παρόντι κακῷ, οὐκ ἀντέλεγεν οὐδέν. ^[5]

Or6 24 Ὅμολογηθέντων δὲ τούτων καὶ εἰσαχθέντος τοῦ παιδὸς ἐπὶ τούτοις, ἀπηλλάγη τῆς γυναικὸς ὁ Εὐκτῆμων καὶ ἐπεδείξατο ὅτι οὐ παῖδων ἕνεκα ἐγάμει, ἀλλ' ἵνα τοῦτον εἰσαγάγοι. Τί γὰρ ἔδει αὐτὸν γαμεῖν, ὧ Ἀνδρόκλεις, εἴ περ οἶδε ἦσαν ἐξ αὐτοῦ καὶ γυναικὸς ἀστῆς, ὥς σὺ μεμαρτύρηκας; Τίς γὰρ ἂν γνησίους ὄντας οἷός τε ἦν κωλύσαι εἰσαγαγεῖν; Ἦ διὰ τί ἐπὶ ῥητοῖς αὐτὸν εἰσήγαγε, τοῦ νόμου κελεύοντος ἅπαντας τοὺς γνησίους ἰσομοίρους εἶναι τῶν πατρῶων;

Ἦ δια τί τὸν μὲν πρεσβύτερον τοῖν παῖδοιν ἐπὶ ῥητοῖς εἰσήγαγε, τοῦ δὲ νεωτέρου ἤδη γεγονότος οὐδὲ λόγον ἐποιεῖτο ζῶντος || Φιλοκτήμονος οὔτε πρὸς αὐτὸν ἐκείνον οὔτε πρὸς τοὺς οἰκείους; Οὐς σὺ νῦν διαρρήδην μεμαρτύρηκας γνησίους εἶναι καὶ κληρονόμους τῶν Εὐκτήμονος. ^[5]

Or6 26 Ταῦτα τοίνυν ὡς ἀληθῆ λέγω, ἀναγίνωσκε τὰς μαρτυρίας. Μαρτυρία Μετὰ ταῦτα τοίνυν ὁ Φιλοκτήμων τριηραρχῶν περὶ Χίον ἀποθνήσκει ὑπὸ τῶν πολεμίων· ὁ δ' Εὐκτήμων ὕστερον χρόνῳ πρὸς τοὺς κηδεστὰς εἶπεν ὅτι βούλοιο τὰ πρὸς τὸν ὕον οἱ πεπραγμένα γράψας καταθέσθαι.

Or6 27 Καὶ ὁ μὲν Φανόστρατος ἐκπλεῖν ἔμελλε τριηραρχῶν μετὰ Τιμοθέου καὶ ἡ ναὺς αὐτῷ ἐξώρμει Μουνιχίασι καὶ ὁ κηδεστὴς Χαιρέας παρὼν συναπέστειλεν αὐτόν· ὁ δ' Εὐκτήμων παραλαβὼν τινας ἦκεν οὗ ἐξώρμει ἡ ναὺς, καὶ γράψας διαθήκην, ἐφ' οἷς εἰσήγαγε τὸν παῖδα, κατατίθεται μετὰ τούτων παρὰ Πυθοδώρῳ Κηφισιεῖ, προσήκοντι αὐτῷ. Καὶ ὅτι μὲν, ὧ ἄνδρες, οὐχ ὡς περὶ γνησίων ἔπραττεν Εὐκτήμων, ὁ Ἀνδροκλῆς μεμαρτύρηκε, καὶ αὐτὸ τοῦτο ἱκανὸν τεκμήριον· τοῖς γὰρ φύσει ὕεσιν αὐτοῦ οὐδεὶς οὐδενὶ ἐν διαθήκῃ γράφει δόσιν οὐδεμίαν, διότι ὁ νόμος αὐτὸς ἀποδίδωσι τῷ ὑεῖ τὰ τοῦ πατρὸς καὶ οὐδὲ διαθέσθαι ἐᾷ ὅτῳ ἂν ὧσι παῖδες γνήσιοι. ^[5]

Or6 29 Κειμένου δὲ τοῦ γραμματείου σχεδὸν δύο ἔτη καὶ τοῦ Χαιρέου τετελευτηκότος, ὑποπεπτωκότες οἶδε τῇ ἀνθρώπῳ καὶ ὀρώντες ἀπολλύμενον τὸν οἶκον καὶ τὸ γῆρας καὶ τὴν ἄνοιαν τοῦ Εὐκτήμονος, ὅτι εἴη αὐτοῖς ἱκανὴ ἀφορμή, συνεπιτίθενται. Καὶ πρῶτον μὲν πείθουσι τὸν Εὐκτήμονα τὴν μὲν διαθήκην ἀνελεῖν ὡς οὐ χρησίμην οὖσαν τοῖς παισὶ τῆς γὰρ φανερᾶς οὐσίας οὐδένα κύριον ἔσεσθαι τελευτήσαντος Εὐκτήμονος ἄλλον ἢ τὰς θυγατέρας καὶ τοὺς ἐκ τούτων γεγονότας· εἰ δὲ ἀποδόμενός τι τῶν ὄντων ἀργύριον καταλίποι, τοῦτο βεβαίως ἔξειν αὐτούς. ^[5]

Or6 31 Ἀκούσας δ' ὁ Εὐκτήμων εὐθὺς ἀπῆτει τὸν Πυθόδωρον τὸ γραμματεῖον καὶ προσεκαλέσατο εἰς ἐμφανῶν κατάστασιν. Καταστήσαντος δὲ ἐκείνου πρὸς τὸν ἄρχοντα, ἔλεγεν ὅτι βούλοιο ἀνελεσθαι τὴν διαθήκην. Ἐπειδὴ δ' ὁ Πυθόδωρος ἐκείνῳ μὲν καὶ τῷ Φανοστράτῳ παρόντι ὡμολόγει ἀναιρεῖν, τοῦ δὲ Χαιρέου τοῦ συγκαταθεμένου θυγάτηρ ἦν μία, ἥς ἐπειδὴ κύριος κατασταίη, τότε ἡξίου ἀνελεῖν, καὶ ὁ ἄρχων οὕτως ἐγίνωσκε, διομολογησάμενος ὁ Εὐκτήμων ἐναντίον τοῦ ἄρχοντος καὶ τῶν παρέδρων καὶ ποιησάμενος πολλοὺς μάρτυρας ὡς οὐκέτ' αὐτῷ κέοιτο ἡ διαθήκη, ὥχετο ἀπιών. ^[5]

Or6 33 Καὶ ἐν πάντῳ ὀλίγῳ χρόνῳ, οὐπερ ἔνεκα οὗτοι λῦσαι αὐτὸν ἔπεισαν, ἀποδίδονται ἀγρὸν μὲν Ἀθμονοὶ πέντε καὶ ἑβδομήκοντα μνῶν Ἀντιφάνει, τὸ δ' ἐν Σηραγγίῳ βαλανεῖον τρισχιλίων Ἀριστολόχῳ· οἰκίαν δὲ ἐν ἄστει τεττάρων καὶ τετταράκοντα μνῶν ὑποκειμένην ἀπέλυσε τῷ ἱεροφάντῃ. Ἔτι δὲ αἶγας ἀπέδοτο σὺν τῷ αἰπόλῳ τριῶν καὶ δέκα μνῶν, καὶ ζεύγη δύο ὀρικά, τὸ μὲν ὀκτῶ μνῶν, τὸ δὲ πεντήκοντα καὶ πεντακοσίων δραχμῶν, καὶ δημιουργοὺς ὅσοι ἦσαν αὐτῷ. Σύμπαντα δὲ πλείονος ἢ τριῶν ταλάντων, ἃ ἐπράθη διὰ ταχέων πάντῃ τελευτήσαντος Φιλοκτήμονος. ^[5]

Or6 34 Καὶ ταῦθ' ὅτι ἀληθῆ λέγω, καθ' ἕκαστον ὑμῖν τῶν εἰρημένων πρῶτον καλῶ τοὺς μάρτυρας. <Μάρτυρες> Ταῦτα μὲν δὴ τοῦτον τὸν τρόπον εἶχε· περὶ δὲ τῶν ὑπολοίπων εὐθὺς ἐπεβούλευον καὶ πάντων δεινότατον πρᾶγμα κατεσκεύασαν, ὧ ἄξιόν ἐστι προσέχειν τὸν νοῦν. ^[5]

Or6 35 Ὅρωντες γὰρ τὸν Εὐκτήμονα κομιδῇ ἀπειρηκότα ὑπὸ γήρως καὶ οὐδ' <ἐκ> τῆς κλίνης ἀνίστασθαι δυνάμενον, ἐσκόπουον ὅπως καὶ τελευτήσαντος ἐκείνου δι' αὐτῶν ἔσοιτο ἡ οὐσία. Καὶ τί ποιοῦσιν; Ἀπογράφουσι τῷ παῖδε τούτῳ πρὸς τὸν ἄρχοντα ὡς εἰσποιήτω τοῖς τοῦ Εὐκτήμονος ὕεσι τοῖς τετελευτηκόσιν, ἐπιγράψαντες σφᾶς αὐτοὺς ἐπιτρόπους, καὶ μισθοῦν

ἐκέλευον τὸν ἄρχοντα τοὺς οἴκους ὡς ὀρφανῶν ὄντων, ὅπως ἐπὶ τοῖς τούτων ὀνόμασι τὰ μὲν μισθωθεῖη τῆς οὐσίας, τὰ δὲ ἀποτιμήματα κατασταθεῖη καὶ ὅροι || τεθεῖεν ζῶντος ἔτι τοῦ Εὐκτήμονος, μισθωταὶ δὲ αὐτοὶ γενομένοι τὰς προσόδους λαμβάνοιεν. ^[5]

Or6 37 Καὶ ἐπειδὴ πρῶτον τὰ δικαστήρια ἐπληρώθη, ὁ μὲν ἄρχων προεκήρυττεν, οἱ δ' ἐμισθοῦντο. Παραγενόμενοι δὲ τινες ἐξαγγέλλουσι τοῖς οἰκείοις τὴν ἐπιβουλὴν καὶ <οὔτοι> ἐλθόντες ἐδήλωσαν τὸ πρᾶγμα τοῖς δικασταῖς καὶ οὕτως ἀπεχειροτόνησαν οἱ δικασταὶ μὴ μισθοῦν τοὺς οἴκους· εἰ δ' ἔλαθεν, ἀπωλώλει ἂν ἅπασα ἡ οὐσία. Καί μοι κάλει τοὺς παραγενομένους μάρτυρας. Μάρτυρες Πρὶν μὲν τοίνυν τούτους γνωρίσαι τὴν ἄνθρωπον καὶ μετ' ἐκείνης ἐπιβουλεῦσαι Εὐκτήμονι, οὕτω πολλὴν οὐσίαν ἐκέκτητο Εὐκτήμων μετὰ τοῦ ὕεος Φιλοκτήμονος ὥστε ἅμα τὰ τε μέγιστα ὑμῖν λητουργεῖν ἀμφοτέροις τῶν τε ἀρχαίων μηδὲν πραθῆναι τῶν τε προσόδων περιποιεῖν ὥστε αἰεὶ τι προσκτᾶσθαι· ἐπειδὴ δ' ἐτελεύτησε Φιλοκτήμων, οὕτω διετέθη ἡ οὐσία ὥστε τῶν ἀρχαίων μηδὲ τὰ ἡμίσεα εἶναι λοιπὰ καὶ τὰς προσόδους ἀπάσας ἡφανίσθαι. ^[5]

Or6 39 Καὶ οὐδὲ ταῦτα ἐξήρκεσεν αὐτοῖς διαφορῆσαι, ὧ ἄνδρες, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἐτελεύτησεν ὁ Εὐκτήμων, εἰς τοῦτο ἦλθον τόλμης ὥστ' ἐκείνου κειμένου ἔνδον τοὺς μὲν οἰκέτας ἐφύλαττον, ὅπως μηδεὶς ἐξαγγείλῃ μῆτε τοῖν θυγατέροις μῆτε τῇ γυναικὶ αὐτοῦ μῆτε τῶν οἰκείων μηδενί, τὰ δὲ χρήματα ἔνδοθεν ἐξεφορήσαντο μετὰ τῆς ἀνθρώπου εἰς τὴν ὁμότοιχον οἰκίαν, ἣν ὥκει μεμισθωμένος εἰς τούτων, Ἀντίδωρος ἐκεῖνος. Καὶ οὐδ' ἐπειδὴ ἐτέρων πυθόμεναι ἦλθον αἱ θυγατέρες αὐτοῦ καὶ ἡ γυνή, οὐδὲ τότε εἶων εἰσιέναι, ἀλλ' ἀπέκλεισαν τῇ θύρᾳ, φάσκοντες οὐ προσήκειν αὐταῖς θάπτειν Εὐκτήμονα· καὶ οὐδ' εἰσελθεῖν ἐδύναντο, εἰ μὴ μόλις καὶ περὶ ἡλίου δυσμᾶς. ^[5]

Or6 41 Εἰσελθοῦσαι δὲ κατέλαβον ἐκεῖνον μὲν ἔνδον κείμενον δευτεραῖον, ὡς ἔφασαν οἱ οἰκέται, τὰ δ' ἐκ τῆς οἰκίας ἅπαντα ἐκπεφορημένα ὑπὸ τούτων. Αἱ μὲν οὖν γυναῖκες, οἷον εἰκός, περὶ τὸν τετελευτηκότα ἦσαν· οὔτοι δὲ τοῖς ἀκολουθήσασι παραχρῆμα ἐπεδείκνυσαν τὰ ἔνδον ὡς εἶχε, καὶ τοὺς οἰκέτας πρῶτον ἡρώτων ἐναντίον τούτων ὅποι τετραμμένα εἶη τὰ χρήματα. Λεγόντων δ' ἐκείνων ὅτι οὔτοι ἐξενηνοχότες εἶεν εἰς τὴν πλησίον οἰκίαν, καὶ ἀξιούντων παραχρῆμα τῶνδε φωρᾶν κατὰ τὸν νόμον καὶ τοὺς οἰκέτας ἐξαιτούντων τοὺς ἐκφορήσαντας, οὐκ ἠθέλησαν τῶν δικαίων οὐδὲν ποιῆσαι. ^[5]

Or6 42 Καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω, λαβὲ ταυτὶ καὶ ἀνάγνωθι. <Μαρτυρία> Τοσαῦτα μὲν τοίνυν χρήματα ἐκ τῆς οἰκίας ἐκφορήσαντες, τοσαύτης δ' οὐσίας πεπραμένης τὴν τιμὴν ἔχοντες, ἔτι δὲ τὰς προσόδους τὰς ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ γενομένας διαφορήσαντες, οἶονται καὶ τῶν λοιπῶν κύριοι γενήσεσθαι· καὶ εἰς τοῦτο ἀναιδεῖας ἤκουσιν ὥστ' εὐθυδικία μὲν οὐκ ἐτόλμησαν εἰσελθεῖν, ἀλλὰ διεμαρτύρουν ὡς ὑπὲρ γνησίων ἅμα μὲν τὰ ψευδῆ, ἅμα δὲ τάναντία οἷς αὐτοὶ ἔπραξαν· οἵτινες πρὸς μὲν τὸν ἄρχοντα ἀπέγραψαν αὐτοὺς ὡς ὄντας τὸν μὲν Φιλοκτήμονος τὸν δ' Ἐργαμένους, νῦν δὲ διαμεμαρτυρήκασιν Εὐκτήμονος εἶναι. ^[5]

Or6 44 Καίτοι οὐδ' εἰ γνήσιοι ἦσαν, εἰσποίητοι δέ, ὡς οὔτοι ἔφασαν, οὐδ' οὕτως προσῆκεν αὐτοὺς Εὐκτήμονος εἶναι· ὁ γὰρ νόμος οὐκ ἔῃ ἐπανιέναι, ἐὰν μὴ ὑὸν <ἐγ> καταλίπη γνήσιον. Ὡστε καὶ ἐξ ὧν αὐτοὶ ἔπραξαν ἀνάγκη τὴν μαρτυρίαν ψευδῆ εἶναι. Καὶ εἰ μὲν τότε διεπράξαντο μισθωθῆναι τοὺς οἴκους, οὐκ ἂν ἔτι ἦν τοῖσδε ἀμφισβητῆσαι· νῦν δὲ ἀποχειροτονησάντων τῶν δικαστῶν ὡς οὐδὲν αὐτοῖς προσῆκον, οὐδὲ ἀμφισβητῆσαι τετολμήκασιν· ἀλλὰ πρὸς ὑπερβολὴν ἀναισχυντίας [προσ]μεμαρτυρήκασιν τούτους εἶναι κληρονόμους, οὓς ὑμεῖς ἀπεχειροτονήσατε. ^[5]

Or6 46 Ἦτι δὲ καὶ τοῦ μάρτυρος αὐτοῦ σκέψασθε τὴν τόλμαν καὶ ἀναίδειαν, ὅστις εἴληχε μὲν αὐτῷ τῆς θυγατρὸς τῆς Εὐκτήμονος ὡς οὔσης ἐπικλήρου, καὶ αὐτοῦ τοῦ κλήρου τοῦ Εὐκτήμονος

[πέμπτου] || <τοῦ> μέρους ὡς ἐπιδίκου ὄντος, μεμαρτύρηκε δ' Εὐκτῆμονος ὕδν εἶναι γνήσιον. Καίτοι πῶς οὗτος οὐ σαφῶς ἐξελέγχει αὐτὸς αὐτὸν τὰ ψευδῇ μεμαρτυρηκότα; Οὐ γὰρ δήπου γνησίου ὄντος ὕεος Εὐκτῆμονι ἐπικλῆρος ἂν ἦν ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ, οὐδὲ ὁ κλῆρος ἐπιδίκος. Ὡς τοίνυν ἔλαχε ταύτας τὰς λήξεις, ἀναγνώσεται ὑμῖν τὰς μαρτυρίας. <Μαρτυρίαί> Τούναντίον τοίνυν συμβέβηκεν ἢ ὡς ὁ νόμος γέγραπται· ἐκεῖ μὲν γὰρ ἔστι νόθῳ μὴδὲ νόθῃ <μῇ> εἶναι ἀγχιστεῖαν μὴθ' ἱερῶν μὴθ' ὀσίων ἀπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος, Ἀνδροκλῆς δὲ καὶ Ἀντίδωρος οἶονται δεῖν, ἀφελόμενοι τὰς Εὐκτῆμονος θυγατέρας τὰς γνησίας καὶ τοὺς ἐκ τούτων γεγονότας, τὸν τε Εὐκτῆμονος οἶκον καὶ τὸν Φιλοκτῆμονος ἔχειν. ^[5]

Or6 48 Καὶ ἡ διαφθείραςα τὴν Εὐκτῆμονος γνώμην καὶ πολλῶν ἐγκρατὴς γενομένη οὕτως ὑβρίζει σφόδρα πιστεύουσα τούτοις ὥστε οὐ μόνον τῶν Εὐκτῆμονος οἰκείων καταφρονεῖ, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως ἀπάσης. Ἀκούσαντες δὲ ἔν μόνον σημείον ῥαδίως γνώσεσθε τὴν ἐκείνης παρανομίαν. Καί μοι λαβὲ τοῦτον τὸν νόμον. <Νόμος> Ταυτὶ τὰ γράμματα, ὦ ἄνδρες, ὑμεῖς οὕτω σεμνὰ καὶ εὐσεβεῖ ἔνομοθετήσατε, περὶ πολλοῦ ποιούμενοι καὶ πρὸς τούτῳ καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους θεοὺς εὐσεβεῖν· ἡ δὲ τούτων μήτηρ, οὕτως ὁμολογουμένως οὔσα δούλη καὶ ἅπαντα τὸν χρόνον αἰσchrῶς βιοῦσα, ἦν οὔτε παρελθεῖν εἴσω τοῦ ἱεροῦ ἔδει οὔτ' ἰδεῖν τῶν ἔνδον οὐδέν, οὔσης τῆς θυσίας ταύταις ταῖς θεαῖς, ἐτόλμησεν συμπέμψαι τὴν πομπὴν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἰδεῖν ἃ οὐκ ἔξῃν αὐτῇ. ^[5]

Or6 50 Ὡς δὲ ἀληθῇ λέγω, ἐκ τῶν ψηφισμάτων γνώσεσθε ἃ ἐψηφίσατο ἡ βουλὴ περὶ αὐτῆς. Λαβὲ τὸ ψήφισμα. Ψήφισμα Ἐνθυμεῖσθαι τοίνυν χρή, ὦ ἄνδρες, πότερον δεῖ τὸν ἐκ ταύτης τῶν Φιλοκτῆμονος εἶναι κληρονόμον καὶ ἐπὶ τὰ μνήματα ἰέναι χεόμενον καὶ ἐναγιόυντα, ἢ τὸν ἐκ τῆς ἀδελφῆς τοῦτον, ὃν ὕδν αὐτὸς ἐποίησατο· καὶ πότερον δεῖ τὴν ἀδελφὴν <τὴν> Φιλοκτῆμονος, ἢ Χαιρέα συνώκησε, νῦν δὲ χηρεύει, ἐπὶ τούτοις γενέσθαι ἢ ἐκδοῦναι ὅτῳ βούλονται ἢ ἔαν καταγηράσκειν, ἢ γνησίαν οὔσαν ὑφ' ὑμῶν ἐπιδικασθεῖσαν συνοικεῖν ὅτῳ ἂν ὑμῖν δοκῇ· Ἡ γὰρ ψήφος ἐστὶ περὶ τούτων νυνί· τουτὶ γὰρ αὐτοῖς ἡ διαμαρτυρία δύναται, ἴν' ὁ κίνδυνος τοῖσδε μὲν ἢ περὶ τούτων, οὗτοι δέ, κἂν νῦν διαμάρτωσι τοῦ ἀγῶνος, δόξη δὲ ὁ κλῆρος ἐπιδίκος εἶναι, ἀντιγραψάμενοι δις περὶ τῶν αὐτῶν ἀγωνίζονται. ^[5]

Or6 52 Καίτοι εἰ μὲν διέθετο Φιλοκτῆμων μὴ ἐξὸν αὐτῷ, τοῦτ' αὐτὸ ἐχρῆν διαμαρτυρεῖν, ὡς οὐ κύριος ἦν ὕδν τόνδε ποιήσασθαι· εἰ δ' ἔξεστι μὲν διαθέσθαι, ἀμφισβητεῖ δὲ ὡς οὐ δόντος οὐδὲ διαθεμένου, μὴ διαμαρτυρίᾳ κωλύειν, ἀλλ' εὐθυδικίᾳ εἰσιέναι. Νῦν δὲ πῶς ἂν τις περιφανέστερον ἐξελεγχθεῖ τὰ ψευδῇ μεμαρτυρηκῶς ἢ εἴ τις αὐτὸν ἔροιτο· «Ἀνδρόκλεις, πῶς οἴσθα Φιλοκτῆμον' ὅτι οὔτε διέθετο οὔτε ὕδν Χαιρέστρατον ἐποίησατο»; Οἷς μὲν γὰρ τις παρεγένετο, δίκαιον, ὦ ἄνδρες, μαρτυρεῖν, οἷς δὲ μὴ παρεγένετο, ἀλλ' ἤκουσέ τινος, ἀκοὴν μαρτυρεῖν· σὺ δ' οὐ παραγενόμενος διαρρήδην μεμαρτύρηκας ὡς οὐ διέθετο Φιλοκτῆμων, ἀλλ' ἅπαις ἐτελεύτησε. ^[5]

Or6 54 Καίτοι πῶς οἶόν τε εἰδέναι, ὦ ἄνδρες; Ὅμοιον γὰρ ὥσπερ ἂν εἰ φαίη εἰδέναι, καὶ μὴ παραγενόμενος, ὅσα ὑμεῖς πάντες πράττετε. Οὐ γὰρ δὴ τοῦτό γε ἐρεῖ, καίπερ ἀναίσχυντος ὢν, ὡς ἅπασι παρεγένετο καὶ πάντ' οἶδεν ὅσα Φιλοκτῆμων ἐν τῷ βίῳ διεπράξατο. Πάντων γὰρ αὐτὸν ἐκεῖνος ἔχθιστον ἐνόμιζε διὰ <τε> τὴν ἄλλην πονηρίαν καὶ διότι τῶν συγγενῶν μόνος μετὰ τῆς Ἀλκῆς ἐκείνης τούτῳ καὶ τοῖς ἄλλοις συνεπιβουλεύσας τοῖς τοῦ Εὐκτῆμονος χρήμασι τοιαῦτα διεπράξατο, οἷά περ ὑμῖν ἀπέδειξα. ^[5]

Or6 56 Πάντων δὲ μάλιστα ἀγανακτῆσαι ἐστὶν ἄξιον, ὅταν οὗτοι καταχρῶνται τῷ Εὐκτῆμονος ὀνόματι τοῦ τουδὶ πάππου. Εἰ γὰρ, ὡς οὗτοι λέγουσι, τῷ μὲν Φιλοκτῆμονι μὴ ἔξῃν διαθέσθαι, τοῦ δ' Εὐκτῆμονός ἐστιν ὁ κλῆρος, πότερον δικαιότερον τῶν Εὐκτῆμονος κληρονομεῖν τὰς ἐκείνου θυγατέρας, ὁμολογουμένως οὔσας γνησίας, || καὶ ἡμᾶς τοὺς ἐκ τούτων γεγονότας ἢ τοὺς οὐδέν

προσήκοντας; Οἱ οὐ μόνον ὑφ' ἡμῶν ἐλέγχονται, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν αὐτοὶ <οἱ> ἐπίτροποι διαπεπραγμένοι εἰσὶ. ^[5]

Or6 57 Τοῦτο γὰρ ὑμῶν δέομαι καὶ ἱκετεύω σφόδρα μεμνησθαι, ὧ ἄνδρες, ὅπερ ὀλίγῳ πρότερον ἀπέδειξα ὑμῖν, ὅτι Ἀνδροκλῆς οὕτοσί φησὶ μὲν εἶναι ἐπίτροπος αὐτῶν ὡς ὄντων γνησίων Εὐκτήμονος, εἴληχε δ' αὐτὸς [ἐφ'] ἑαυτῷ τοῦ Εὐκτήμονος κλήρου καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ ὡς οὔσης ἐπικλήρου· καὶ ταῦτα μεμαρτύρηται ὑμῖν. ^[5]

Or6 58 Καίτοι πῶς οὐ δεινόν, ὧ ἄνδρες, πρὸς θεῶν Ὀλυμπίων, εἰ μὲν οἱ παῖδές εἰσι γνήσιοι, τὸν ἐπίτροπον ἑαυτῷ λαγχάνειν τοῦ Εὐκτήμονος κλήρου καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ ὡς οὔσης ἐπιδίκου, εἰ δὲ μὴ εἰσι γνήσιοι, νῦν διαμεμαρτυρηκέναι ὡς εἰσὶ γνήσιοι; Ταῦτα γὰρ αὐτὰ ἑαυτοῖς ἐναντία ἐστίν. Ὡστ' οὐ μόνον ὑφ' ἡμῶν ἐλέγχεται τὰ ψευδῆ διαμεμαρτυρηκώς, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν αὐτὸς πράττει. Καὶ τούτῳ μὲν οὐδεὶς διαμαρτυρεῖ μὴ ἐπιδίκον εἶναι τὸν κλῆρον, ἀλλ' εὐθυδικίᾳ εἰσιέναι <ἐξῆν> , οὗτος δ' ἅπαντας ἀποστερεῖ τῆς ἀμφισβητήσεως. ^[5]

Or6 59 Καὶ διαρρήδην μαρτυρήσας γνησίους τοὺς παῖδας εἶναι οἶεται ἐξαρκέσειν ὑμῖν παρεκβάσεις, ἐὰν δὲ τοῦτο μὲν μὴδ' ἐγχειρήσῃ ἐπιδεικνύναι ἢ καὶ κατὰ μικρόν τι ἐπιμνησθῇ, ἡμῖν δὲ λοιδορήσῃται μεγάλη τῇ φωνῇ καὶ λέγῃ ὡς εἰσὶν οἷδε μὲν πλούσιοι, αὐτὸς δὲ πένης, διὰ [δὲ] ταῦτα δόξειν τοὺς παῖδας εἶναι γνησίους. Τῆς δὲ τούτων οὐσίας, ὧ ἄνδρες, εἰς τὴν πόλιν πλείω ἀναλίσκεται ἢ εἰς αὐτοὺς τούτους. ^[5]

Or6 60 Καὶ Φανόστρατος μὲν τεττηρῆρχηκεν ἐπτάκις ἤδη, τὰς δὲ λητουργίας ἀπάσας λελητούργηκε καὶ τὰς πλείστας νίκας νενίκηκεν· οὕτοσί δὲ Χαιρέστρατος τηλικούτος ὢν τεττηρῆρχηκε, κεχορήγηκε δὲ τραγωδοῖς, γεγυμνασιάρχηκε δὲ λαμπάδι· καὶ τὰς εἰσφοράς εἰσηννόχασιν ἀμφοτέρωι πάσας ἐν τοῖς τριακοσίοις. Καὶ τέως μὲν δύο ὄντες, νῦν δὲ καὶ ὁ νεώτερος οὕτοσί χορηγεῖ μὲν τραγωδοῖς, εἰς δὲ τοὺς τριακοσίους ἐγγέγραπται καὶ εἰσφέρει τὰς εἰσφοράς. Ὡστ' οὐ φθονεῖσθαί εἰσιν ἄξιοι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον, νῆ τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω, οὗτοι, εἰ λήψονται ἢ μὴ προσήκει αὐτοῖς. ^[10]

Or6 61 Τοῦ γὰρ Φιλοκτήμονος κλήρου ἐὰν μὲν ἐπιδικάσῃται ὅδε, ὑμῖν αὐτὸν ταμιεύσει, τὰ προσταττόμενα λητουργῶν ὥσπερ καὶ νῦν καὶ ἔτι μᾶλλον· ἐὰν δ' οὗτοι λάβωσι, διαφορήσαντες ἐτέροις ἐπιβουλεύσουσι. Δέομαι οὖν ὑμῶν, ὧ ἄνδρες, ἵνα μὴ ἐξαπατηθῆτε, τῇ διαμαρτυρίᾳ τὸν νοῦν προσέχειν, περὶ ἧς τὴν ψῆφον οἴσετε· καὶ πρὸς ταύτην αὐτὸν κελεύετε τὴν ἀπολογίαν ποιεῖσθαι, ὥσπερ καὶ ἡμεῖς κατηγορήσαμεν. ^[5]

Or6 62 Γέγραπται ὡς οὐκ ἔδωκεν οὐδὲ διέθετο Φιλοκτήμων· τοῦτο ἐπιδέδεικται ψεῦδος ὄν· καὶ γὰρ [ὁ δούς καὶ ὁ διαθέμενος καὶ] μαρτυροῦσιν οἱ παραγενόμενοι. Τί ἔτι; τελευτῆσαι ἄπαιδα Φιλοκτήμονα. ^[5]

Or6 63 Πῶς οὖν ἄπαις ἦν ὅστις τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφιδοῦν ὑὸν ποιησάμενος κατέλιπεν, ὧ ὁμοίως ὁ νόμος τὴν κληρονομίαν ἀποδίδωσι καὶ τοῖς ἐξ αὐτοῦ γενομένοις; Καὶ διαρρήδην ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται, ἐὰν ποιησαμένῳ παῖδες ἐπιγένωνται, τὸ μέρος ἐκάτερον ἔχειν τῆς οὐσίας καὶ κληρονομεῖν ὁμοίως ἀμφοτέρους. Ὡς οὖν εἰσὶ γνήσιοι οἱ παῖδες οἷδε, τοῦτ' αὐτὸ ἐπιδεικνύτω, ὥσπερ ἂν ὑμῶν ἕκαστος. ^[5]

Or6 64 Οὐ γὰρ ἐὰν εἴπῃ μητρὸς ὄνομα, γνήσιοί εἰσιν, ἀλλ' ἐὰν ἐπιδεικνύῃ ὡς ἀληθῆ λέγει, τοὺς συγγενεῖς παρεχόμενος τοὺς εἰδότας συνοικοῦσαν τῷ Εὐκτήμονι <καὶ> τοὺς δημότας καὶ τοὺς φράτερας, εἴ τι ἀκηκόασι πώποτε ἢ ἴσασιν ὑπὲρ αὐτῆς Εὐκτήμονα λητουργήσαντα, ἔτι δὲ ποῦ τέθαιπται, ἐν ποίοις μνήμασι· τίς εἶδε τὰ νομιζόμενα ποιοῦντα Εὐκτήμονα· ποῖ δ' ἔτ' ἰόντες οἱ παῖδες ἐναγίζουσι καὶ χέονται, καὶ τίς εἶδε ταῦτα τῶν πολιτῶν ἢ τῶν οἰκετῶν <τῶν> Εὐκτήμονος. ^[5]

Or6 65

Ταῦτα γάρ ἐστιν ἔλεγχος ἅπαντα, καὶ οὐ λοιδορία. Καὶ ἐὰν περὶ αὐτοῦ τούτου κελεύητε
ἐπιδεικνύναι ὥσπερ καὶ διεμαρτύρησεν, ὑμεῖς τε τὴν ψῆφον ὁσίαν καὶ κατὰ τοὺς νόμους
θήσεσθε, τοῖσδέ τε τὰ δίκαια γενήσεται. ^[5]